Ч. 231 Субота 14 (26) жовтня 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

З Ради державної.

На вчерашнім засїданю Палати послів предложив п. Міністер скарбу буджет на 1896 рік. Буджет виказує загальний дохід в сумі 662,902.808 зр., а видатки 662.691.582 зр., отже надвижка виносить 173.617 зр.

Однако з причини, що в сегорічний буджет вставлена була виїмково позиция 3 міліонів зр. на підмоги для навіщених землетрясенем мешканців Країни і Стириї і що ту позицию треба відоймити з буджету на 1896 рік, то надвижка в буджеті на сей рік есть властиво о 2,826.383 зр. низша від надвижки на р. 1895.

Мимо менше користного буджетового положеня в будучім році, призначує п. Міністер 3 міліони зр. з біжучих доходів на сплату державного довгу.

З між позиций преліминаря п. Міністра, важнійші отсї: Видатки на будови зелїзниць державних піднесено о 2,534.000 зр. Міністерство рільництва жадає менше о 236.000 зр. як в попереднім році, але по доданю квоти призначеної на меліорациї есть висше загальне жаданє того Міністерства о 730.384 зр., як попереднього року.

Міністерство судівництва виказує надвижку в квоті 384.160 зр. в порівнаню з минувшим роком. Дохід з податків безпосередних преліміновано о 1,174.400 висше, як в р. 1895. Доходи з цла означено висше о 122.116 зр. Дохід з податків посередних означено висше о 6,406.334 зр., з чого 3,758.230 зр. припадає на податок консумцийний.

В позициї руху державних зелїзниць преліміновано покрите о 10,760.620 зр. висше; дохід з оплат транспортових на всїх державних зелїзницях преліміновано о 9,038.500 зр. висше як в р. 1895.

Всї розходи в порівнаню з 1895 р. висші о 18,210.495 зр. В позициї Ради Міністрів вставлено платню замість для двох для трех Міністрів без теки.

Побільшене видатків позициї Міністерства внутрішних справ наступило в наслідок того, що вставлено в его буджет: кошти для утвореня другого департаменту технічних обезпечень приватних товариств, дальше кошти на утворене 11 нових староств, кошти на побільшене сторожі публичної безпечности, як також на побільшене державної службы будівничої в поодиноких краях.

Значно більшу суму як в минувшім році преліміновано на будови нових доріг і мостів на Побережи.

В потребах Міністерства оборони краєвої піднесено позицию оборони краєвої о 880.478 зр. То підвисшене викликане потребою лїпшого виобразованя краєвої оборони, особливо в наслїдок більшої участи воїнів краєвої оборони у вправах чинної армії. В надзвичайних видатках Міністерства оборони краєвої вставлено 302.000 зр. на закупно нових карабінів. На жандармерию вставлено 172.790 зр. більше в наслїдок помноженя числа жандармів в вісьмох жандармских командах.

Буджет Міністерства просьвіти підвисшено о 731.135 зр. В тїй сумі містить ся запомога артистам віденьского театру, щоби могли взяти участь в берлиньскій міжнародній виставі штуки, як також підмога на дальші археольоґічні розкопки на всході, вкінци на 30 новоутворених посад учителїв середних шкіл.

Міністерство скарбу жадає менше о 5,612.677 зр. В тїй сумі містять ся 3,000.000 зр. вписані до буджету в році 1895, а призначені для навіщених землетрясенем мешканців Стириї і Країни.

Кредит на уділене додатку дорожняного для державних урядників найвисших чотирох ранґ підвисшено з 2,368.000 зр. на 2,513.000 зр. Кредит на надзвичайні підмоги для инших урядників державних вставлено в тім році такий сам, як в минувшім році, т. є. 910.000 зр.

Міністерство торговлї потрібує в тім році о 14,276.000 зр. більше як минувшого року, але та висша потреба того Міністерства есть не лише цїлком покрита висшими его доходами, але оно має ще й надвижку, так що его слїдуючий рік есть лїпший від 1895 року о 1,394.672 зр.

По мові п. Міністра скарбу наступила дискусия над вторковою проґрамовою бесїдою Є. Е. п. Президента Міністрів ґр. Баденього і заявленя сторонництв.

Яко перший бесїдник іменем клюбу сполученої лївицї забрав голос ґр. Кінбурґ і закінчив своє заявлене тими словами: „Ми чули слова правительства, але вижидаємо его дїл не лише тут в Палатї, але також в веденю інтересів держави. Скоро пізнаємо ті дїла, порішимо, як дальше маємо поступати“.

Пос. Герольд полемізував з деякими уступами мови п. Президента Міністрів а становище Молодочехів супротив нового кабінету зазначив такими словами: Між дотепершною системою правительственною а незаперечною доброю волею ческого народа есть пропасть; однако Правительство навіть не згадало в своїй проґрамі, чи хоче приступити до збудованя моста над тою пропастию. Отже дорога між нами а Правительством замкнена,

5

З ЧАСУ КОМЕТИ.

(Повістка з моравского села. — З ческого — А. Г. Сокола).

(Дальше).

IV.

Як сусїд Ганишак на Мезирцї так і неприятель его Вавра в Пословичах то найзаможнїйший селянин в селї, має господу і есть довголїтним не „війтом“ — так можуть хиба називати на бідній Мезирцї — лише „паном бурмістром“.

Однако межи обома війтами велика ріжниця.

Ганишак є просто жебраком против старого Babри, котрого маєток дїйстно великий, а як на селянина то й незвичайний. По своїм вітци унаслїдив Вавра в молодих лїтах велике, дохідне господарство, господу, торговлю набілом, деревом і вином. Як оженив ся, подвоїв свій маєток, розширив склепи, завів велику господарку. З богатством легко прийшли ему і великопаньскі забаганки, котрі у чоловіка без висшого або глубшого образованя бувають такі немилі, просто противні — він був повільний, гордий, паньсковатий і незвичайно честилюбивий.

Домашне житє у Babри устроєно чисто по паньски, так що оно для селянина не пристоїть і кождого дивує. До церкви, хоч має до неї всего півтора ста кроків з свого дому в недїлю або сьвято заєдно лиш їздить, вправдї в стародавнім але гарнім повозї, при тім у високім цилїндрі на голові і в білих нитяних рукавичках на великих і від працї твердих руках. „Не годить ся“ — каже бувало Вавра, „щоби чоловік приступав перед Пана Бога в недїлю і сьвято так просто як в будний день!“

Винаймає собі ліс і або сам або з своїм сином або з запрошеними гістьми часто виходить на лови, а дома їсть дуже добрі страви і попиває знамениті вина. Добра їда є у него перша і найважнїйша річ, і коли жінки нема дома, або занедужає та не може варити, то Вавра чує себе нещастним і бідним. Ніяка жінка на сьвітї не уміє для него варити, лише его жінка, „одинока кухарка під сонцем“, як їй часто говорить.... Шкода, що его жінка знає о тім; і як коли хоче на нїм що вимочи, на що він не позволив би за всї скарби сьвіта, то від'їде з дому або положить ся в постїль — і не триває навіть три дни, а пан господар вже приходить до неї і говорить: „Ну, стара, вже всьо добре. Нехай буде як хочеш. Але тепер іди і звари вже раз що! Инакше умру з голоду і зі злости — а то не пристоїть для мене!“

Як великий пан, котрий кождого тиждня сходить ся кілька разів на тиждень з „панами від уряду“, запрошує їх часто до себе і грає з ними в карти, приказує також кождому в селї, котрий має честь кланяти ся ему яко свому „бурмістрови“. Жадає від кождого слїпого послуху, а хто ему опирає ся, той скоро почує его гнїв — от хоч би займе ему коровину, що пасе ся де на якій межи, прикличе его зараз до уряду (а „уряд то я!“ говорить Вавра) і наложить на него кару що найменше двох зр., котрих ему не подарує, доки не поцїлує его з пять разів в руку і не скаже з десять разів „ласкавий пане бурмістре!“ Нераз без огляду на теперішний осьвічений час, що замість скорого виміру справедливости палицею, завів довгі кримінальні процеси, вхопить палицю або бич і бє куди попаде, аж рука его зболить.... Тепер іди жалувати ся! Що найвисше яка мала кара до „каси убогих“ і укараний Вавра сьміє ся та гадає: „Я ві і так виграю від пана старости!“

А прецї той всемогучий баша сїльский, перед котрим мають страх старі і молоді, то лише тростина, що від вітру гне ся. Нехай жінка не варить їди, то его вже захитає, нехай син захоче сего або того, то він вже нерішучий, а до того і черзак власної совісти гризе его.

Червак совісти — злий то гість!

В своїх молодих лїтах, перед своїм весїлям, мав Вавра якусь сварку з сьвящеником і прилюдно зневажив его... Страшний переполох настав з тої причини між людьми в цїлім селї.

— Зневажувати посьвячену голову!

Правительство не хоче прийти до нас а ми не можемо піти до Правительства і пропасть істнує дальше. Длятого і становище нашого сторонництва не може бути инше, як лише опозицийне. П. Президент Міністрів мусить, коли дійстно хоче руководити ся справедливостию, усунути насамперед всї причини невдоволеня ческого народу, заки буде можна подумати о зміні становища Чехів і аж потім будемо могли працювати разом з Правительством.

Іменем клюбу консервативного говорив ґр. Гогенварт і сказав між иншими: В проґрамі витаємо передовсїм проґраму сильного, сьвідомого цїли Правительства, якого тепер о много більше потребуємо як в попередних часах, навіть саме населене домагає ся сильнїйшого Правительства, котре вело би інтереси Держави сильно і зручно. Правительство, котре, як проґрама заповідає, буде все іти під австрийским прапором, може бути — як гадаю — цїлком певне більшости в тій Палатї, котра охотно і з радостию піде за ним. Враженє проґрамової мови на наше сторонництво було взагалї велике і грубоке, але всї проґрами, хоч-би два рази були такі гарні і симпатичні, суть лише словами. А слова як то навіть з нинїшних нарад бачимо, можуть бути різно толковані і длятого слова проґрами мусять бути аж дїяльностию Правительства ясно і правдиво пояснені. Однако з довірєм дожидаємо тої дїяльности Правительства, але і з великою увагою, а проґрама, котру Правительство нам представило, дозваляє нам висказати надію, що ту дїяльність будемо могли всїми силами підпирати.

В імени Кола польского заявив Є. Е. Залеский отсе: Що дотикає сторонництва, до котрого маю честь належати, то можу висказати дуже коротко. Ми мали вже нераз нагоду розвивати в проґрамових промовах наші політичні пересьвідченя. Отже пригадаю їх в кількох словах. Ось що: безмежна любов і вдячність для Цїсаря, вірність для Держави і Церкви, непохитне придержуванє ся австрийскої ідеї державної і автономії країв, все готове до жертв підпиранє розвитку могучости Держави, справедливе увзглядняванє національних потреб всїх замешкуючих Монархію народів, рівномірне плеканє економічних інтересів, морально-релїґійне виховане молодежи, постійне дбанє о задержанє суспільного спокою. То основні точки і жаданя нашої політики, котрих і в будучности все будемо держати ся. Они ясно вказують нам дорогу, котрою маємо поступати і з котрої нїколи не зійдемо. Представлена п. Президентом Міністрів проґрама не обіймає нїчого, що було би суперечне з нашими політичними принципами. Она для нас симпатична і длятого будемо охотно підпирати Правительство в єї зреалїзованю, а для добра краю і Монархії. Відтак порушив бесїдник ще кілька важнїйших справ і зазначив що-до них погляди Кола польского.

В імени антисемітів говорив пос. Патай. Єго бесїда була дуже умірена. Заявив, що антисеміти не жадають від Правительства більше нїчого, лише, щоби оно підпирало їх в їх справедливих жаданях на поли економічного законодавства. Єсли так буде, то антисеміти будуть підпирати Правительство, а як нї, то не відступлять від опозиції.

В імени Словінців промавляв пос. Ферянчич. Бесїдник висказав бажанє Словінців на поли шкільництва і заявив, що єго сторонництво готове підпирати Правительство, єсли оно додержить своїх обіцянок. Однако на кождий спосіб насамперед вижидає дїл.

В імени Русинів заявив пос. Барвіньский, що Русини займуть становище відповідне до поступованя Правительства.

На тім замкнено засїданє, а слїдуюче назначено на нинї.

Перегляд політичний.

В буджетї Міністерства торговлї прелїміновано на будову зелїзницї Галич — Острів 2,186.000 зр. на будову зелїзницї Підвисоке-Ходорів 2,000.000 зр., на будову другого шляху на просторі Львів—Золочів 600.000 зр., дальше кредит на роботи коло відреставрованя катедри на Вавели в Кракові.

Римска часопись Osservatore Romano доносить, що Папа вставляв ся у Порти за Вірменцями, хоч католики вірменьскі не брали цїлком участи в розрухах; а кардинал Рамполя одержав навіть подяку від комітету вірменьского за прихильні слова, якими приймив відпоручника комітету, Аткина.

Новинки

Львів дня 25 жовтня 1895

— **Перенесеня.** Ц. к. Дирекция почт і телеґрафів зізволила на заміну службових місць почтовим контрольорам: Володисл. Ольшевскому у Львові і Кипр. Козицкому в Кракові.

— **О. Алексія Тороньского,** бувшого катихита академичної ґімназиї у Львові, іменованого недавно на місце покійного о. В. Ільницкого, членом кравої Ради шкільної, пращано торжественно дня 20-го с. м. в академичній ґімназиї. О тім пращаню пишуть:

В сали бібліотеки ґімназияльної зібрали ся всї члени тїла учительского під проводом директора Едв. Харкевича. Директор в пращальнім своїм словї підніс заслуги професора-сеніора для управи заведеня, котрий служив дирекциї нераз своїми досьвідченими радами і переймав в заступстві директора часами управу заведеня в свої руки. Висказавши свій жаль, що заведене тратить в особі о. Тороньского знамениту силу, директор пожелав єму, щоби Всевишний позволив єму ще довго трудити ся в користь просьвіти і в кравій Радї шкільній, і висказав просьбу, щоби він і там не забував на заведенє, котре опускає, але — знаючи докладно всї трудні обставини, всї перепони, з якими сє заведенє мусить боротись, — схотїв крінко приложити руку, коли ходить о яку справу руской ґімназиї і сьвітлим словом та щирою радою посередно помагати директорови і зборови учительскому в благороднім дїлї. Відтак від збору учительского пращав о. Тороньского др. К. Лучаківский, бувший ученик а відтак товариш єго по званю.

Коли др. Лучаківский скінчив свою наскрізь сердечну промову і вручив о. Тороньскому скромну памятку від збору учительского — гарно оправлене альбум з видом будинку ґімназияльного і з фотоґрафіями всїх учителїв, що з ним разом службу в академичній ґімназиї відбували — тогди о. Тороньский подякував директорови за щирі вирази признаня а зборови учительскому за заявлені чувства симпатиї, котрої він, як внсняв, дізнавав все в ґімназиї зі сторони учителїв, особливож тогди, як прибувши до Львова, найшов ся серед незнаних для себе відносин. „Майже 50 лїт мого житя — казав він — єсть звязаних зі школою: 16 лїт я сам учив ся, а 33 роки учив других; за весь той час дізнало ся в житю різ-

---

— Проґрішити ся в такий спосіб на слузї Божім!

— То кличе о пімсту до неба!

— Покарає єго Пан Біг за то!

— Відібє ся то і на єго поколїню!

То всьо мусїв Вавра слухати від людий і єго нутром заволодів страх. Єго совість став гризти червак, що нїколи не утихомирив ся. Вавра тряс ся і боляв ся кари Божої. Рівночасно-ж не був приятелем сьвященників, бо приписував їм вину свого нещастя і радо читав часописи, що нападали на них.

Однако гнїв на сьвященників не міг ослабити єго страху перед Божою карою. І коли вже кільканайцять лїт був женатий а мав лише одну дитину, між тим як єго сусїди мали тої „Божої ласки“ кождий що найменше по сїм штук і коли люди на то вказували і до уха собі шептали, як Пан Біг тим способом держить єго у вічнім страху, що як умре єго одинока дитина, то він не буде мати кому лишити свій великий маєток — то аж тепер серце Ваврове трепетало у вічній тревозї.

А не було побожнїйшого чоловіка в души як Вавра.

До церкви пильно вчащав, давав часто служби Божі і на богомільство нераз вибирав ся. Лише до сповіди у своїм селї не хотїв приступати, а коли вже жінка насварила на него і не дала єму спокою в хатї, то вибирав ся до Берна і там сповідав ся у отцїв Капуцинів, для котрих мав велике поважанє.

І здає ся, що Бог не хоче показати єму свого гнїву. Богато маєтку прибуває єму за єдно!

Однако то може лиш проба? Може він іде в гору дотн, доки не довершить ся мірка, щоби відтак тим більше упасти?...

Вавра жиє таким способом в постійнім страху, а забобонність жінки, котра в кождій курцї, що дістала слїпоту, бачить злий знак для цїлого дому, перейшла незамітно вже давно на него і запустила в нїм глубоко корені.

Але то всьо дїє ся лиш в тайнї, в глубинї єго серця. „Не пристоїть, аби то знав дурний нарід!“ І зверхний вигляд Ваври, єго поведенє перед людьми цїлком о тім не сьвідчить, щоби він був покірний і смирний в своїм серци.

Противно видко, що він незвичайно вдоволений собою і тим, що має.

А що має і чим є, мусить кождий знати, чи хоче чи не хоче. Вавра радо хвалить ся і так скоро не пустить нещастного, що вийде єму в дорогу.

Ось один приклад: В селї погоріла хата. Інжинїр товариства обезпечень, де був погорілець обезпечений, приїхав до села, щоби оцїнити шкоду. Візник заїхав до господи. В воротах стоїть великий, добре товстий чоловік в одежи напів міскій, напів сїльскій, з синою сукенною шапочкою на голові, з циґаром в устах, з руками засуненими в кишенї штанів і приглядає ся приїзжому чужинцеви поглядом пильним, майже нечемним. Здаєть ся, що в нїм щось подобає ся єму, бо уступає на крок з дороги, щоби візник міг в'їхати воротами на подвірє.

Інжинїр висїдає з повоза. — Певне пан арендар? — питає чоловіка в воротах.

Товстий чоловік згірдно усьміхає ся і відповідає їдко:

— Властитель господи, Вавра. На господї маю шинкаря — менї то не пристоїть!

— Куди іде ся до господи?

Вавра хвилю надумує ся, чи має дати на таке нечемне питанє відповідь, чи нї; відтак розглядає ся, проникаючо свище і кличе сильним голосом:

— Христоф!

В млї ока вискакує з якогось хлїва на подвірю малий чепурний чоловічок, знимає шапку, жене бігцем до Ваври і цїлує руку, — котру єму Вавра вже здалека наставляє з словами: „дай спокій“, — а відтак питає: Що зволите, ласкавий пане, приказати?

— Ось той пан тут хоче іти до господи. Заведеш єго там — менї то не пристоїть!

— Дякую вам! — каже інжинїр з усьмішкою.

— О нема за що!

Христоф вертає за хвильку і хоче знов взяти ся до роботи в хлїві.

Ледве що там вступає, чує знов пронизуючий свист і сильний поклик:

— Христоф!

— Зволите приказати, ласкавий пане, ласкавий —

— Спитай фірмана, хто то той пан, що тепер приїхав!

— Пан інжинїр з Берна, аж з Берна! — доносить по хвильцї Христоф і цїлує ласкавому панови руку нинї вже може девятнайцятий раз.

— Інжинїр, гм, гм!... Ну, нинї вже всьо є інжинїром, гм! І з Берна?.... Христоф!

Христоф знов як куля вибігає з хлїва.

— Зволите, зволите?

— Спитати, чого тут той інжинїр хоче. Або нї. Сказати шинкареви, щоби він єго спитав. Нехай менї відтак прийде зараз сказати —

Але втім виходить з господи пан інжинїр сам.

— Чую, що маю честь говорити з паном начальником громади — обертає ся чемно до Ваври.

них хвиль, веселих і сумних, а все-таки найвеселїйші споминй мої будуть звязані завсїгди з тим заведенем, де я перебув послїдні лїта служби". Потім явили ся відпоручники учеників всїх кляс ґімназияльних і в їх імени промовив Іван Саноцкий, ученик VIII-ої кляси. Він дякував о. Тороньскому за батьківский провід духовий і за невсипущу опіку моральну і матеріяльну, якої ученики все дізнавали від него. До слїз тронутий дякував о. Тороньский за оказану любов і вдячність, та загрівав їх до працї, щоби колись стали ревними робітниками для добра свого народу.

— **Загальні збори товариства „Руслан"** що опікує ся бідною молодїжию рускої ґімназиї у Львові, відбудуть ся дня 1 падолиста с. р. о годинї 10-ій перед полуднем в сали V-ої кляси академічної ґімназиї (2 поверх) з отсею програмою: 1) Справоздане з дїяльности видїлу; 2) справоздане контрольної комісиї; 4) вибір нового видїлу; 5) внесеня видїлу і внесеня членів. До численної участи запрошує Вп. пп. Членів іменем видїлу: *А. Тороньский*, голова. *О. Макарушка*, заст. секретаря.

— **Дирекция товариства взаїмних обезпечень „Днїстер"** у Львові подає сим до загальної відомости, що від дня 25 жовтня 1895 урядоване в товаристві відбувати ся буде тілько оден раз денно від години 8-ої рано до 3-ої по полудни без переривно. В годинах пополудневих бюра Дирекциї будуть замкнені.

— **Холєра.** Стан холєри в краю з дня 23 с. м. представляє ся в такий спосіб: В повітї борщівскім в Мушкарові лишає ся на дальше в лїченю одна особа. — В повітї чортківскім в Скородинцях остає в лїченю 1 особа. — В повітї Каменецкім в Радехові остають на дальше в лїченю 4 особи. — В повітї перемискім в Вильчи і в Перемишли остає в лїченю по 1 особі; — В повітї сокальскім в Бишові була одна особа недужа, до того занедужала одна і обі лишили ся в лїченю. — В тернопільскім повітї в Буцневі остає на дальше в лїченю одна особа; — в Кривках і Микулинцях так само; — в Острові лишили ся три недужі особи; — в Тернополи було з попередних днів 3 недужих, занедужало 2, виздоровило двоє, лишило ся в лїченю троє; — в Воли мазовецкій була одна недужа особа, занедужали дві, лишили ся в лїченю три особи; — в Загробели остає на дальше одна особа в лїченю. — В повітї теребовельскім в Малові лишили ся з попередних днів три недужі особи, занедужала 1, виздоровіла 1, умерла 1, остали в лїченю дві; — в Струсові лишила ся одна недужа особа. Разом було в лїченю з попередних днів 24 осіб, занедужало 6, виздоровило 3, умерла 1 особа, остало в лїченю 26 осіб.

— **Ческа етноґрафічна вистава в Празї** скінчила ся і була замкнена дня 23 жовтня о годинї 4-ій пополудни, але всї палати і павільони були отворені ще до 11-ої години в ночи. Число відвідавших виставу за платними білетами перевисшило 2 мілїони осіб. За два передостатні днї, т. є. за недїлю і понедїлок відвідало виставу 99.935 осіб за платними білетами, а всїх від 15 мая до понедїлка включно 1,965.135 осіб. Сеї недїлї відвідало виставу 89.026 осіб. Очевидно така маса народу навіть не вспіла би перейти через турнїкети, длятого треба було поотвирати всї брами на виставу і всюда продавати білети. Такої цифри 89.026 осіб одної днини не було в часї сегорічної вистави (бо найвисша доси була 73.803), ба навіт не було за часу загальної вистави в Празї 1891 року, бо тогди найвисша цифра одного дня досягла лише 82.638 осіб.

— **Др. Йосиф Олеськів** повернув онотди до Львова зі своєї подорожи до північної Америки, головно до Канади.

— **Напад на школу в Сморжи** (в Стрийщинї). В ночи з 15 на 16-ого с. м. напали невислїджені доси злочинцї коло півночи на школу, вдерли ся вікном до шкільної салї і почали стукати та галасувати, здаєть ся в злобнім намірі: вивабити учителя з его мешканя. Однак учитель лише засьвітив лямпу, але не виходив. Нічні пташки господарили в сали шкільній до 4-ої години рано, аж коли в сусїдних хатах показало ся сьвітло, сполошили ся.

— **Самоубийство.** Онотди в ночи по годинї 11-ій відобрав собі жите вистрілом з револьвера в огородї міскім у Львові артилерист 11-го полку артилериї Ґлїкман. Куля перейшла крізь груди коло серця і смерть наступила зараз. Причиною самоубийства мало бути викрите дрібної мальверсациї, якої допустив ся Ґлїкман на шкоду другого артилериста.

— **З Дрогобича** доносять, що дня 21 с. м. найдено за містом конаючого селянина, котрий вже лиш знаками дав порозуміти, що его напали, ограбили і побили. Начальник повітового суду в Дрогобичи п. Темпле вислав зараз на місце нападу судово-лїкарску комісию і зарядив слїдство за розбишаками. Селянина перевезено до дрогобицкого шпиталю.

— **Що можна за цїну горівки дістати?** Ми вже нераз звертали увагу читателїв на горівку яко убийче лихо головно між біднїйшими людьми. Яко причинок до виказаня, кілько маєтку протрачує ся питем горячих напитків, нехай послужить обчислене одного дневника. На льондоньскім передмістю Кенсінґтен видають люди на ріжні напитки 12 мілїонів марок. Коли-б змарнотравлені гроші звернено на пожиточні річи, то можна би закупити: 30.000 робітничих убрань, 60.000 сорочок для мужчин; 30.000 убрань, а 60.000 сорочок для женщин; окрім того 30.000 пар чобіт, 10.000 убрань для дїтий, 100.000 пар черевиків для дїтий, 50.000 малих, а 30.000 великих ліжок, 30.000 меблїв для робітничих помешкань і 30.000 ріжного иньшого біля. По закупнї всего того можна би ще вибудовати дім для забави робітників з читальнею і публичною лазнею, а при всїм тім заробили би робітники ще й гроший!

Штука, наука і лїтература.

— **Записок Наукового товариства імени Шевченка**, видавництва присьвяченого наупї і письменству україньско-руского народу, вийшов том VII-ий, впорядкований Михайлом Грушевским.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** у Львові оповіщує: Шлях Опава-границя краю-Ратібор переданий до прилюдного ужитку дня 20 жовтня 1895. На просторі „границя краю-Ратібор" лежачі перестанки Дайч-Краварн, Болятіц, Крухельня, Крановіц і Студзєна отворено для загального руху з тим обмеженем, що надаване а взглядно видаване повозів і материй вибухових зовсім виключено, надаване же живих звірят буде відбуватись тілько на перестанках Крановіц і Дайч-Краварн. На просторі „Опава-границя краю" нема нїяких перестанків. Згаданий шлях буде стояти під зарядом корол. пруської дирекциї зелїзницї в Катівцях.

Дотепер тілько для перевозу осіб, пакунків і обмеженого руху товарового уряджений перестанок Горка, — на шляху Оломунець-Целяховіц, отворений дня 15 жовтня 1895 для загального руху.

Телеграми.

Відень 24 жовтня. Між студентскими товариствами католицкими і нїмецко-національними прийшло вчера до бійки перед будинком унїверситету.

Софія 25 жовтня. Повінь зірвала міст зелїзничий під Пловдивом; комунїкация перервана.

Рим 25 жовтня. Переговори між Баратиєром а рас Манґашею не довели до порозуміня

— **Книгарня наукового тов. ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продає слїдуючі книжки: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезиї часть I, 1 зр., Книга казок, поезиї часть II, 60 кр., Твори прозаїчні ч. I. 80 кр., ч. II. кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. I, II, III, IV. по 1 зр.— Тарас Шевченко. „Кобзар" 2 томи 4·50 зр., з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезий ч. I. 20 кр., З чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московского 10 кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич 1 зр. — Ґерінґ-Герасимович. Що то є ґосподарність 30 кр. — Шевченко з бандурою над Днїпром 25 кр.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

— З бурмістром, так! — відповідає Вавра з замітним притиском.

— То я в сам час приходжу. Я інжинїр Н-ского товариства акцийного в Бернї і хочу тут оцїнити шкоду у погорівшого халупника Мікуляшка. Чи не були би ви такі ласкаві, пане бурмістр, провести мене яко комісар на тото місце?

— Комісар?

— Маємо звичай прибирати собі все когось з найповажнїйших господарів —

— Ага, так! Ну, певне, одного з найперших господарів.... Але тепер десята година і я о тім часї снїдаю! От почекайте.... Христоф!

Христоф летить як божевільний.

— Прикажете, при....

— Подивити ся зараз до кухнї, що там менї ладять на снїдане!

Христоф біжить трохи голови не зломить. Вертає і ледве дихаючи каже!

— Мозочок, мозочок!

З виразом погорди і замітної неохоти каже Вавра:

— Тьфу, скажи жінцї, що єї стало ся. Таке просте снїдане менї не пристоїть. Нехай спече куропатву, заки верну —

Христоф летить до кухнї. Пронизаючий свист і поклик спиняє его на самім порозї, обертає ся на запятку і в одній хвили вже знов питає:

— Зволите, зволите?

— Нехай жінка упече дві куропатви. І най зробить огіркову салату. Пан інжинїр буде також зі мною снїдати —

— О, дякую, ви надто ласкаві!

— Буду дуже рад, пане! Маємо досить.... А тепер ходїть скоро подивити ся на погорілу хату!

— Менї дїйстно дуже спішно.

— То лише кілька кроків, гнеть там будемо.

І веде інжинїра не з дому на дорогу, але прямо на своє подвіре, дуже обширне і окружене всякими господарскими будинками.

— То подвіре мусїв я дати вимостити камінем; заєдно було тут повно болота і смітя, а то менї не пристоїть. Що на то скажете — коштувало мене то звиж пятьдесять зр.

— Гарний крайцар!

— І то маю сеій камінь. Мусите знати, що маю великі камінні ломи, годину відси. Десять тисяч варті між братами... А однако пятьдесять риньских. Але вкінци, що то для мене значить. Лише за молоко дістану в тиждни тілько...

— Маєте так богато коров?

— Гм, богато. Подивіть ся!

І веде его до довгої, просторої стайнї, в котрій двома рядами стоїть до пятьдесять коров, випашених, викормлених, аж любо дивити ся.

— Ах! — скликнув інжинїр з зачудованем.

— Розумієте ся на расах? — питає Вавра і вдоволено усьміхає ся.

— Нї раз нїчо'!

— Шкода, а тоб я вам показав швайцарскі, голяндскі і инші. Не розумієте ся, шкода. Гарні корови, по три сотки одна, між братами! Я міг би їх продавати і по чотири сотки, але то менї не пристоїть!

— Дїйстно красна худоба.

(Дальше буде).

Найдешевше жерело закупна
в Галичині

☞ також на рати. ☜

На теперішну пору надійшли вже великі транспорти деванів, хідників, диванів для їдальней і комнат дитинних, стінних, церковних і перед престоли. Надто портиери вовнянні, занавіси коронкові, колдри, коцики до подорожи, дери на коні і сааки, вкінци капи на ліжка і столи по дуже низьких цінах.

Великий вибір правдивих диванів перских і смирненьских. Задивляючо дешеві артикули декорацийні хиньского і японьского виробу.

Щоденно одержуємо нові посилки до ріжних відділів нашого маґазину, як прим. блювки, костюми, шляфрочки, капелюші дамскі і дитинні, плащики, суконки дитинні і убраня для хлопчиків, біле Єґера, вироби волічкові, рукавички, панчохи, кальоші росийскі, парасолї від дощу, артикули футряні, як варукавки, ковнїрі, шапочки, коронки, встяжки, воальки і т. д.

П. Т. Войсковим, державним і приватним урядникам також пп. властителям дібр. оо. духовним і учителям **улекшуємо закупно запроваджаючи часткові сплати.**

Цїнники gratis і franco. 83

Листи і замовленя просимо адресовати:

До заряду Віденьского маґазину

„Au Louvre“

у Львові, площа Капітульна число 3.

С. Спітцер у Віднп

поручає

Товари камінні і шамотові.

Плити білі і кольорові. — Насади коминкові. Комплетні уряджeня для стаєн і обор.

На жаданє висилаємо катальоґи.

Заступники для Галичини і Буковини

Гамель і Файґель

у ЛЬВОВІ, улиця Коперніка число 21.

Інсерати

(„оповіщеня приватні“) як для „Народної Часописи“ так також для „Газету Львівскої“ приимає лиш „Бюро Дневників“ **ЛЮДВИКА ПЛЬОНА**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всї дневники

по цїнах оригінальних.

С. Нельсен у Віднп

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні уряджeня купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙҐЕЛЬ Коперніка 21.

На жаданє висилає ся катальоґи.

Поручає ся 9

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймає

абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.